6. 12. 2021

ID: 113913

On-line rozhodčí řízení

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud“) vydal kromě klasického Řádu pro rozhodčí řízení i speciální úpravu Řádu pro rozhodčí řízení on-line (dále jen „Řád on-line“) a to již v roce 2004 (aktuální znění Řádu on-line je z roku 2017, s novelizací sazebníku poplatků v roce 2020). Rozhodčí soud tak byl mezi prvními institucemi na světě, které tento typ řízení zakotvily.

Rozhodčí řízení online je **méně nákladnou a rychlejší alternativou** klasického rozhodčího řízení, probíhá **elektronicky** a celý proces trvá kolem pětatřiceti dnů. Od podání žaloby elektronicky včetně zaslání příloh, přes úhradu poplatků, jmenování rozhodce, rozhodnutí a vydání rozhodčího nálezu. Pro správu sporů zřídil Rozhodčí soud jednoduché internetové sudiště, **veškerá podání stran pak probíhají prostřednictvím emailové komunikace**. Specifická emailová adresa pro podání žaloby on-line a další komunikaci v řízení je online@arbcourt.cz.

Pro jaké spory je on-line řízení vhodné? Jedná se o specifický typ řízení, vhodný zejména pro jednodušší obchodní spory (často nájemní smlouvy – povinnost uhradit dlužné nájemné, nebo povinnost k vyklizení nemovitosti, nebo smlouvy o úvěru apod.). V případě komplexnějších sporů, kde je nutné provádět rozsáhlé dokazování a za tím účelem nařídit ústní jednání je vhodnější standartní arbitráž. Pokud se ale nevhodnost volby on-line řízení ukáže až po jeho zahájení, je vždy **možné již probíhající on-line řízení překlopit do standartního rozhodčího řízení** (pravomoc Rozhodčího soudu i dosud provedené úkony stran zůstávají zachovány). Spory v on-line řízení vždy rozhoduje jediný rozhodce a ústní jednání (ani prostřednictvím videokonference) se nekonají.

Pro využití této alternativy ke klasickému soudnímu řízení je nutné uzavřít platnou rozhodčí smlouvu, standartně ve formě **rozhodčí doložky** obsažené v hlavní smlouvě, která upravuje práva a povinnosti stran. Tato doložka (případně alespoň záhlaví smlouvy) by měla kromě výslovné pravomoci Rozhodčího soudu obsahovat také **kontaktní emailové adresy stran řízení**, na které bude směřována veškerá komunikace Rozhodčího soudu. Rozhodčí soud doporučuje následující znění rozhodčí doložky:

„Všechny spory, které vzniknou z této smlouvy anebo v souvislosti s ní, budou rozhodovány s vyloučením pravomoci obecných soudů s konečnou platností v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze podle jeho Řádu on-line jediným rozhodcem určeným předsedou Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.

Strany pro toto řízení volí tyto e-mailové adresy pro vedení řízení on-line:“

[e-mailové adresy mohou být obsaženy i v hlavičce smlouvy s tím, že na ně rozhodčí doložka pouze odkáže].

Rozhodčí řízení on-line končí vydáním rozhodčího nálezu (stejně jako u klasické arbitráže), který **doručením stranám získává účinky pravomocného soudního rozhodnutí a je soudně vykonatelný**. Na rozdíl od formy platebního rozkazu, kterým ve zjednodušeném řízení rozhodují obecné soudy, nelze proti rozhodčímu nálezu podat odpor. Řízení se tím značně zrychlí a zjednoduší.

V souvislosti s pandemií Covid-19 aktualizoval Rozhodčí soud i pravidla pro náklady on-line

rozhodčího řízení pro vztahy z nájemních smluv. Tyto spory jsou pro řízení on-line typické, řada nájemních vztahů byla pandemií zasažena a proto Rozhodčí soud představil efektivní řešení sporů, pro dosažení rychlého rozhodnutí v takto turbulentní době. Náklady na on-line řízení jsou obecně nižší než v případě standartní arbitráže:

Sazebník nákladů rozhodčího řízení pro on-line spory

Výše poplatku	Minimálně	Maximálně
Poplatek 3 % z hodnoty předmětu sporu (sub. § 18 Řádu)	7 000 Kč	1 000 000 Kč
Pro spory z nájemních/pachtovních vztahů dotčených opatřeními nouzového stavu vyhlášeného státními orgány v ČR činí poplatek 3% z hodnoty předmětu sporu (sub. § 18 Řádu), která se počítá z částky odpovídající výši aktuálního 6-ti měsíčního nájemného/pachtovného, příp. jeho alikvótní částky připadající na období 6-ti měsíců.	7 000 Kč	80 000 Kč

I v případě překlopení on-line řízení do standartního rozhodčího řízení podle Řádu Rozhodčího soudu však strany neztrácejí možnost projednat spor pouze na základě prostředků vzdálené komunikace. Řád Rozhodčího soudu totiž umožňuje (po novele účinné od 1. prosince 2020) **vedení tzv. distančních ústních jednání** (tedy ústních jednání prostřednictvím telekonference). K němu ovšem musí strany udělit souhlas (byť i konkludentní). Doporučujeme proto zvážit **zakotvení tohoto souhlasu přímo do rozhodčí doložky**, aby se v následujícím řízení předešlo obstrukcím některé ze stran, případně jiné prodlevy v procesu. Využití distančního ústního jednání je samozřejmě možné v klasickém rozhodčím řízení (bez nutnosti zahajovat rozhodčí řízení on-line) – i v takovém případě může být souhlas stran pro celé řízení obsažen i v rozhodčí doložce.

Rozhodčí soud v současné době usilovně pracuje na další modernizaci rozhodčího řízení (a to jak klasického, tak toho on-line). Vzhledem k úspoře času, které moderní prostředky komunikace přinášejí, zajistí možnost on-line vedení sporu větší komfort pro strany i rozhodce, ale také usnadní naplnění jedné z hlavních výhod rozhodčího řízení, tedy jeho rychlosti.

Díky těmto nástrojům se také podaří zachovat průběh řízení, které by bylo jinak nepříznivě ovlivněno současnou pandemickou situací a mnohými restriktivními opatřeními.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Apartmán v Alpách, o který je postaráno
- Rakouský apartmán: klíče máte, bydlet nesmíte
- Kdy se z běžných nepříjemností stává právní problém a jak se účinně bránit, představuje D.A.S. právní ochrana od Generali České
- ICT Konference 2026: O kybernetické bezpečnosti se rozhoduje také ve smlouvách. Odpovědnost nese vedení firem
- Právo v pohybu: Jak program Executive LL.M. – Commercial Law na Business Institutu posune

vaši kariéru na novou úroveň
- LLM Veřejné právo: Prohlubte své právní znalosti a posuňte svou profesní praxi
- Nástroj je jen začátek: ForLegalAI představuje ucelený AI ekosystém a partnerský přístup pro advokacii
- První zamítavá odpověď nemusí znamenat konec spotřebitelského nároku ukazují případy z D.A.S. právní ochrana od Generali České
- Koupě apartmánu ve výstavbě v Rakousku: peníze nemají předbíhat stavbu
- LLM studium na International Graduate Academy: Právní znalosti pro moderní obchodní prostředí
- Růst cen v rakouských lyžařských regionech: proč se Alpy neřídí logikou běžného rezidenčního trhu